

guileless; सभायां वक्ति सामर्थः सावष्टम्भो नरः शुचिः Pt. 1. 200. -२ Correct, accurate. -चिः १ The white colour. -२ Purity, purification. -३ Innocence, virtue, goodness, uprightness. -४ Correctness, accuracy. -५ The condition of a religious student. -६ A pure man. -७ A Brāhmaṇa. -८ The hot season; कीडन् परिवृतः स्त्रीभिर्हिंदिनीमाविशच्छृंगै Bhāg. 4. 25. 44; उपययौ विदधन्वमल्लिकाः शुचिरसौचिरसौरभसंपदः Si. 6. 22; 1. 58; R. 3. 3; Ku. 5. 20. -९ The months of (a) Jyestha; यथोप्रारिष्मः शुचिशुक्रमध्यगः Mb. 8. 79. 78 and (b) Āśādha; शुक्रवित्रस्वनश्चैव शुचिमासं नयन्त्यग्मी Bhāg. 12. 11. 36. -१० A faithful or true friend. -११ The sun. -१२ The moon. -१३ Fire; शुचीनां हृदयं शुचिः Mb. 12. 193. 18. -१४ The sentiment of love (शृज्ञार). -१५ The planet Venus. -१६ The Chitraka tree. -१७ Acquittal. -१८ An oblation made to fire at the first feeding of an infant. -१९ N. of Siva. -२० The Arka plant. -२१ The sky; हंसः शुचिषद् Kath. 5. 2. -Comp. -तुमः the sacred fig-tree. -प्रणी a. sipping water. -मणिः १ a crystal. -२ a jewel worn on the head. -मल्लिका a kind of jasmine (Arabian). -मानस a. pure-hearted. -यन्त्रम् a machine through which fire-work is shot; वियदप्रमुखप्रमाविशन् शुचियन्त्रस्फुरितस्फुलिङ्गकाः Sāhendra. 2. 80. -रोचिस् m. the moon. -वत a. holy, virtuous. -श्रवस् N. of Vishnu. -षद् a. abiding in the path of virtue; स्वर्गापवर्गद्वाराय नित्यं शुचिषदे नमः Bhāg. 4. 24. 37. -समाचार a. maintaining pure practices. -स्मित a. having a sweet or pleasant smile; शुचिस्मिता मध्यगता सुमध्यमा Ku. 5. 20; R. 8. 49.

शुचित p. p. १ Grieved, sad. -२ Pure, clean.

शुचिष्मत् a. Bright. -m. An epithet of Agni.

शुचिस् n. Light, lustre.

शुचियाति Den. P., शुचीभू १ P. १ To become pure. -२ To be bright.

शुच्य १ P. (शुच्यति) १ To bathe, perform ablutions. -२ To squeeze, express (as juice). -३ To distil. -४ To churn; (these senses may belong to शुच् ४ P. also).

शुद्धिरः A hero.

शुटीर्यम् Valour, heroism.

शुद् I. १ P. (शोठति) १ To be impeded or hindered. -२ To limp, be lame. -३ To resist. -II. १० U. (शोठयति-ते) To be idle, lazy, or dull.

शुण्टम् The hair under the arm-pit.

शुण्ड १ P., १० U. (शुण्ठति, शुण्ठयति-ते) १ To purify. -२ To become dry; see शुद् I also.

शुण्ठः, -ठी f., शुण्ठयम् Dry ginger.

शुण्ड १ P. (शुण्डति) १ To break. -२ To molest, vex, trouble, annoy.

शुण्डः १ The juice issuing from the temples of an elephant in rut. -२ An elephant's trunk. -Comp. -मूषिका the musk rat (Mar. चिंचुदरी).

शुण्डकः १ Distiller. -२ A kind of military music or musical instrument.

शुण्डा १ An elephant's trunk. -२ Spirituous liquor. -३ A tavern, dram-shop. -४ The stalk of the lotus. -५ A courtesan, harlot. -६ A bawd, procuress. -७ The chin; L. D. B. -Comp. -दण्डः an elephant's trunk. -पानम् a tavern, dram-shop.

शुण्डारः १ A distiller. -२ An elephant's trunk or proboscis; शुण्डारः कलभेन यद्वद्वले वत्सेन दोदण्डकः Mv. 1. 53.

शुण्डालः An elephant.

शुण्डिका See शुण्डा. १ The uvula or soft palate. -२ A swelling of a gland (also शुण्डी in this sense).

शुण्डिन् m. १ A distiller. -२ An elephant. -Comp. -मूषिका the musk-rat.

शुतुद्रिः, -द्रूः f. The river Sutlej; cf. शतद्रु.

शुदि ind. In the light fortnight; Inscr.

शुध् ४ P. (शुध्यति, शुद्ध) १ To become pure or purified; (fig. also); मृततोयैः शुध्यते शोध्यं नदी वेगेन शुध्यति। अद्विग्नात्राणि शुध्यन्ति मनः सत्येन शुध्यति || Ms. 5. 108-9. -२ To be auspicious, favourable, or eligible; तिथिरेव तावन्न शुध्यति Mu. 5. -३ To be made clear, have the doubts removed; न शुध्यति मेऽन्तरात्मा Mk. 8. -४ To be defrayed or cleared; व्ययः शुध्यति Pt. 5. -Caus. (शोध्यति-ते) १ To purify, cleanse, wash off. -२ To clear, pay off (as a debt). -३ To refine, filter. -४ To correct. -५ To acquit. -६ To examine, investigate, inquire into. -With परि, चि, सम् to be purified; रघुपतिरपि जातवेदेविशुद्धां प्रगृह्ण प्रियाम् R. 12. 104; Ms. 5. 64.

शुद्ध p. p. [शुध-क] १ Pure, clean, purified; अन्तः-शुद्धस्त्वमपि भविता वर्णमात्रेण कृष्णः Me. 51. -२ Holy, undefiled, chaste, innocent; अन्वमीयत शुद्धेति शान्तेन वृपैव सा R. 15. 77; 14. 14. -३ White, bright. -४ Stainless, spotless. -५ Innocent, simple, guileless. -६ (a) Genuine, true. (b) Honest, upright. -७ Correct, faultless, upright. -८ Cleared, acquitted. -९ Mere, only; शुद्धं हि दैवमेवेदं हठेनवास्ति पौरुषम् Mb. 12. 177. 12. -१० Simple, pure, unmixed (opp. मिश्र). -११ Unequalled. -१२ Authorized. -१३ Wheated, sharpened; जघान शुद्धेषुरमन्दकर्षी Bk. 2. 31. -१४ Not nasal. -१५ Unmitigated (as capital punishment); तद्वागमेदकं हन्यादसु शुद्धवेन वा Ms. 9. 279. -१६ Tried, examined. -द्धः १ An epithet of Siva. -२ The bright fortnight. -द्धम् १ Anything pure. -२ The pure spirit. -३ Rock-salt. -४ Black pepper. -५ A house-built generally of one material; namely wood, brick or stone etc.; दुमेणेष्टकया वापि दृशदावैरथापि वा। एतेन सहितं गेहं शुद्धमित्यभिधीयते Kāmikāgama. 45. 21. -Comp. -अद्वैतम्